

Motion till riksdagen 2005/06:Sk417

av **Hillevi Larsson och Britt-Marie Lindkvist (s)**

Svartarbete

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om svartarbete.

Motivering

Ansvariga myndigheter räknar med att minst 100 miljarder kronor undandras det offentliga i förlorade skatteintäkter varje år. Om vi hade fått in dessa pengar hade vi haft så det räckte både till välfärdens verksamheter och till transfereringssystemen.

Tragedin ligger inte bara i de undandragna skatteinkomsterna utan även i att seriösa affärsidkare riskerar att slås ut i den osunda konkurrensen.

Skattefusket har på många håll åstadkommit en dominoeffekt. Inom kort blir hela branchen, av konkurrensskäl, infekterad. Sådana yrkesområden är idag bl.a. taxinäringen, pizzerior och övriga pubar och restauranger, frisörer, bygg-, skrot- och däckbranschen. Följden har blivit att de laglydiga konkurreras ut och att överetablering uppstår, vilket ytterligare förvärrar konkurrensen – och därmed skattefusket.

För att komma till rätta med det utbredda fusket krävs raka, enkla regler och att missbruket kan stävjas direkt. Till detta krävs enklare bevisföringsregler så att man kommer åt de skyldiga. Dessutom måste polis och skattemyndighet få tillräckliga resurser för att hinna kontrollera verksamheterna och utreda brott.

Kontroll knuten till alkoholtillstånd fungerar utmärkt, eftersom de flesta krögare och restaurangägare är ytterst angelägna om att kunna servera alkohol till sina kunder. Idag är det kommunerna som bestämmer över alkoholtillstånden. Det är olika vilka krav som då ställs. Ofta räcker det med att företaget har verksamhet och inte har registrerad skatteskuld. Många problem kan förebyggas om man får in uppgifter om dessa företags tidigare förehavanden.

Lämpligtvis bör berörda fackliga organisationer bli remissinstans så fort frågan om alkoholtillstånd uppkommer. Facket kan uttala sig om de tidigare

Fel! Okänt namn på

haft problem med näringsidkaren, till exempel om han eller hon har behandlat sina anställda illa, inte velat teckna avtalsenliga löner eller brutit mot andra regler på arbetsmarknaden, inklusive försökt undanhålla skatter. Andra lämpliga remissinstanser är skattemyndigheten, arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, polisen, Arbetsmiljöverket och den kommunala socialförvaltningen.

Utöver detta bör den som vill ha alkoholtillstånd kunna presentera en lista över de anställda med personnummer. Presenteras inga namn, eller för få för att det ska vara trovärdigt, bör alkoholtillstånd inte ges.

Skattemyndigheten bör vidare ges utökade befogenheter och när som helst kunna besöka verksamheterna och kolla vilka som arbetar där. Är det andra än de som angetts på listan över anställda bör alkoholtillståndet dras in, såvida anställningsbevis inte kan presenteras.

Ett annat sätt att komma åt svartjobb är samkörning av register. En samkörning av socialbidrag, sjukkassa, a-kassa och andra ersättningar skulle kunna ge ett tillskott till statskassan på 6 miljarder kronor. Det är nämligen vad bedrägerierna (att man tar emot olika konkurrerande bidrag samtidigt) beräknas kosta. Detta har nu börjat tillämpas i högre utsträckning, med positiva resultat. Målet är att detta tillämpas i alla sammanhang där man söker bidrag. Alla som är berättigade ska få bidrag, men man ska inte tillåtas att utnyttja välfärdssystemen för egen vinning.

Den som ertappas med att jobba svart bör dessutom kunna stängas av från a-kassan eller sjukkassan under en period. Idag blir det i praktiken ingen påföljd.

Görs ingenting åt det utbredda skattefusket är risken stor att välfärden i framtiden är i fara. Det blir dessutom svårt att motivera människor att arbeta vitt när deras konkurrenter är beredda att ta ut svarta inkomster, utan att riskera påföljd.

En särskild utredare ska nu titta på åtgärder för att komma till rätta med det utbredda fusket. Vi ser fram emot resultaten och hoppas att ännu fler idéer än de vi framför i motionen kommer fram i utredningen!

Stockholm den 28 september 2005

Hillevi Larsson (s)

Britt-Marie Lindkvist (s)